

REPUBLIKA HRVATSKA
Državna geodetska uprava
HR-10000 Zagreb, Gruška 20

www.dgu.hr

U CAVTATU OTVORENA RADIONICA UJEDINJENIH NARODA "Utjecaj zemljišne administracije na ljude i poslovanje"

Državna geodetska uprava u suradnji s Radnom grupom za zemljišnu administraciju (Working Party on Land Administration – WPLA), tijelom koje djeluje u okviru Ujedinjenih naroda, Ekonomske komisije za Europu, u listopadu 2008. bila je domaćin radionice pod nazivom "Utjecaj zemljišne administracije na ljude i poslovanje".

U Cavtatu 2. listopada 2008. u hotelu Croatia otvorena je dvodnevna radionica pod pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske. Skup su otvorili gosp. Davor Mrduljaš, državni tajnik Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, gđa. Paola Deda, tajnik Komiteta za stanovanje i upravljanje zemljištem te prof. dr. sc. Željko Bačić, ravnatelj Državne geodetske uprave.

Cilj radionice bio je sagledati pitanja koja su ključna u razvoju sustava registracije nekretnina i prava nad njima te također sagledati potrebe koje pred organizacije koje su zadužene za registraciju stavljaju njihovi korisnici. Sudionici radionice bili su predstavnici 29 zemalja svijeta koji su imali priliku razmijeniti svoja iskustva, pronaći zajedničke ciljeve te kroz zajedničku diskusiju i raspravu pokušali doći do zaključaka koji će utjecati na donošenje ključnih odluka u razvoju zemljišne administracije u državama UNECE regije.

Radna grupa za zemljišnu administraciju djeluje u okviru Ujedinjenih naroda – Ekonomske komisije za Europu. Riječ je o jedinom tijelu koje se u okviru UN-a bavi pitanjima katastarsa i zemljišnih knjiga, a ti su registri najrazvijeniji u državama koje su članice Ekonomske komisije za Europu.

Ekonomska komisija za Europu obuhvaća 56 država od kojih je većina iz Europe, a članice te Komisije su i SAD, Kanada, Izrael i sve države koje su nastale raspadom bivšeg Sovjetskog saveza. Po prvi puta, zahvaljujući Državnoj geodetskoj upravi i njezinom aktivnom sudjelovanju u radnoj grupi za zemljišnu administraciju, ovakva radionica se održala u Republici Hrvatskoj. Na radionici se raspravljalo o ključnim pitanjima koja danas imaju nesporni utjecaj na ljude i poslovanje. Upravo iz navedenih razloga radionica nosi naziv "Utjecaj zemljišne administracije na ljude i poslovanje".

Teme WPLA Radionice

Ključni govornik na radionici bio je Stephen Williams koji je govorio kako je nepravilan odnos prema zemljišnoj administraciji (katastru i zemljišnim knjigama) uzrokovao financijsku krizu u SAD-u što je danas jedna od vrlo važnih tema u cijelome svijetu.

Na radionici se također govorilo i o tome zašto je zaštita vlasništva i sigurnost u pravnom prometu nekretnina jedan od ključnih elemenata koji garantiraju pravilan razvoj društvenih odnosa. Opće je poznato da bez sigurnosti u pravnom prometu nekretnina i sigurnosti u stjecanju nekretnina nema dobrih osnova za pokretanje poduzetništva, a niti uspješnog poslovanja.

Također radionica je obuhvatila i pitanje kako kreirati politike vezane uz zemljišnu administraciju koje trebaju osigurati pravilan razvoj katastra i zemljišnih knjiga i usmjeravati ih da budu pouzdan i efikasan servis građanima i gospodarstvu. Posebni dio radionice bavio se pitanjem tržišta nekretnina i utjecaja tržišta na financijske tokove neke države. Kako se RH nalazi u procesu ubrzanog sređivanja katastra i zemljišnih knjiga, na radionici se ukazala prilika da se usporede procesi koji se dešavaju u RH s procesima u ostalim državama članicama EU.

Zaključci radionice dali su dobre smjernice hrvatskom katastru i zemljišnoj knjizi, a također definirane su i preporuke za zemljišnu administraciju koje su prihvatljive za sve države u okviru Ekonomske komisije za Europu.

Odabir Republike Hrvatske i Državne geodetske uprave za domaćina Radionice predstavlja veliko priznanje Državnoj geodetskoj upravi i Republici Hrvatskoj za dosadašnji rad u Radnoj skupini za zemljišnu administraciju, potvrđuje da je reforma zemljišne administracije koja se u našoj zemlji provodi prepoznata i u UNECE regiji.

Obzirom da je reforma zemljišne administracije u RH u punom jeku, iskustva koja su stečena na Radionici pridonijeti će uspješnom nastavku započete nam reforme. Više podataka o Radnoj grupi za zemljišnu administraciju može se pronaći na www.unece.org.

Sandra Đuka

DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA IZDALA JE DVA NOVA PRAVILNIKA

I. Pravilnik o topografskoj izmjeri i izradbi državnih karata

U Narodnim novinama broj 109 od 24. rujna 2008. objavljen je "*Pravilnik o topografskoj izmjeri i izradbi državnih karata*". Zakonska obveza donošenja ovog pravilnika proizašla je iz članka 14. Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (NN 16/2007).

Povjerenstvo za izradu Pravilnika sačinjavali su predstavnici Državne geodetske uprave – Sektora za topografsku izmjeru i državne karte, Hrvatskog geodetskog instituta te predstavnici privatnog sektora. Pravilnik je rezultat timskog rada svih članova povjerenstva, a nastao je na temeljima Pravilnika o načinu topografske izmjere i o izradbi državnih zemljovida (NN 55/2001), uzimajući u obzir i rezultate raznih studija koje je DGU u međuvremenu izradila u suradnji s Geodetskim fakultetom. Međutim, kako je nakon izrade pravilnika iz 2001. godine izrađen niz specifikacija proizvoda, novi Pravilnik se nadopunjuje navedenim specifikacijama.

Pravilnik definira način prikupljanja, obrađivanja i pohranjivanja podataka topografske izmjere, kontrolu kvalitete, način vođenja i održavanja topografskih i kartografskih baza podataka te način izrade službenih državnih karata odgovarajućih mjerila.

U skladu s Odlukom o utvrđivanju službenih geodetskih datuma i ravninskih kartografskih projekcija Republike Hrvatske (NN 110/2004) i Ispravkom Odluke (NN 117/2004) uvedena je nova poprečna Mercatorova projekcija – HTRS96/TM za mjerila 1:300 000 i krupnija te za pregledne topografske karte u mjerilu 1:500 000 i sitnijim, projekcijski koordinatni sustav Lambertove konformne konusne projekcije (HTRS96/LCC). Do 2010. godine dopuštena je topografska izmjera i izrada državnih karata u starom projekcijskom koordinatnom sustavu, što je u skladu s Programom uvođenja službenih geodetskih datuma i ravninskih kartografskih projekcija. Navedeno za sobom povlači i uvođenje nove podjele i slovnobrojčanih oznaka listova službenih državnih karata i katastarskih planova u projekcijskom sustavu HTRS96/TM i HTRS96/LCC.

Nadalje, prateći razvoj tehnologija iz područja aerofotogrametrijskih snimanja i fotogrametrijske izmjere, Pravilnik definira cikličko snimanje digitalnom kamerom s prostornom veličinom slikovnog elementa na terenu 30 cm ili analognom kamerom s mjerilu 1:15 000. Fotomaterijal novog cikličkog snimanja bi se, pored dosadašnje prakse gdje se koristio za izradu ortofoto karte u mjerilu 1:5 000 i temeljne topografske baze, upotrebljavao i za izradu Hrvatske osnovne karte u mjerilu 1:5 000.

Ljerkica Rašić

II. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije državne granice

Novim Zakonom o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (NN 16/2007, čl.17) propisana je obveza donošenja "Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije državne granice".

Po pitanju državne granice novi Zakon je donio promjenu i eksplicitno definirao nadležnost Državne geodetske uprave isključivo na kopnenom dijelu državne granice. Pored toga i dalje su ostale na snazi sve dosad važeće odredbe Zakona o nadzoru državne granice koji također definira nadležnost, odnosno poslove izmjere, označavanja, obnove i održavanja graničnih oznaka na uređenoj državnoj granici te čišćenje i održavanje granične prosjeke.

U svrhu donošenja novog Pravilnika, od strane ravnatelja DGU-a osnovano je Povjerenstvo za izradu Pravilnika. Za odgovornu osobu imenovan je Marinko Bosiljevac, pomoćnik ravnatelja, a za članove Povjerenstva imenovani su Franjo Varga, načelnik Odjela državne granice, Ilija Romić, pročelnik PUK Osijek, Emil Bljajić, načelnik PUK Zadar i Zoran Krajčić, stručni savjetnik u Odjelu državne granice u SU DGU.

Važno je istaknuti da je novim Pravilnikom veća pažnja posvećena samoj točki državne granice koja je osnova razgraničenja. Definiranjem točaka državne granice definira se sama granična crta, a taj pristup otvara mogućnost kreiranja baze točaka državne granice sa svim atributima i parametrima. Novi je Pravilnik temeljen na starom koji je zaista kvalitetno definirao predmetnu problematiku jer procesi održavanja i obnavljanja graničnih oznaka i održavanja granične crte propisani su još 1973. godine međudržavnim uputama koje su i danas na snazi i u funkciji.

Marinko Bosiljevac

Održana međunarodna radionica: "Riječne granice: praksa i rješenja"

U engleskom gradu Durhamu, poznatom sveučilišnom centru, na Collingwood College, održana je početkom srpnja ove godine radionica "River Boundaries: Practicalities & Solutions". Radionica je organizirana u sklopu međunarodne asocijacije International Boundaries Research Unit (IBRU) koja je ustrojena u svrhu poticanja mogućnosti koje će dovesti do iznalaženja miroljubivih rješenja u problematici međunarodnih granica na kopnu i moru, uključujući njihovu delimitaciju, demarkaciju i menadžment.

Od trenutka kada je IBRU osnovan, 1989. godine, izrastao je u vodeću svjetsku međunarodnu asocijaciju za razmjenu informacija i iskustava o graničnim i teritorijalnim pitanjima. IBRU preko svojih servisa publicira informacije o vlastitim aktivnostima uključujući istraživanje i konzultacije, radionice, konferencije te publikacije vezane uz navedeno. IBRU je dio Politics-State Space istraživačkog klastera na Odjelu za geografiju na Durham University.

Glavna tema radionice bila je "Riječne granice: praksa i rješenja". Kroz dvanaest prezentacija obrađivane su teme: Riječni sustavi i njihova kompleksnost, Pravni principi koji se primjenjuju prilikom definicije granica na rijekama, Definicije termina koji se koriste prilikom određivanja granica na rijekama i njihova interpretacija, Korištenje satelitskih snimaka i ostalih imidža prikupljenih daljinskim istraživanjima u svrhu analiza i određivanja gra-

International Boundaries Research Unit Training Workshop No. 35
River Boundaries: Practicalities and Solutions
 Durham University, 7-9 July 2008

Back row: John Donohoe, Agnel Mauer, Zahir Mohd Noor, Richard Kyle Pasley, Anshu Pharty, Stefan Fret, Maurizio Bechini, Robert Gevery, Gerard Blain, Jane Hogg, James Lee Agard
 Middle Row: Vladimir Betsanabov, Amy Hredenberg, Franjo Varga, Mariusz Siodlowski, Carlos Alejandro Rojas Huerta, Rajuwan Chinn Phang, Cengiz Julius Desaihan, Chatchai Luebhongkum, Gregor Pasnik, David E. Hollibaugh, Guillaume Le Sourd
 Front row: Joshua Dor Adu, Khalil Elmouk, Robert Tenda, Myrta Elmli, Ren De Gooi, Gbeweke Nigamwankohakid, Leo Dicks, Gustavo Rialto Carrasco Finkler, Alberto Martinez, Luis Castellanos, Mutson A. Ibrahim, Sulek Lee, Longrenwei, Eduardo B. Araujo

Slika 1. Sudionici međunarodne radionice "Riječne granice: praksa i rješenja", Durham, srpanj 2008.

nica na rijekama, Praktična vježba identifikacije riječnih korita na različitim kartografskim podlogama sukladno postavljenim pretpostavkama i zadacima, Riječna ušća, odnosno identifikacija mjesta gdje se rijeka ulijeva u more, Državna praksa u delimitaciji i demarkaciji riječnih granica, Plovne i neplovne rijeke u kontekstu određivanja granica, Praktična vježba trilateralnog pregovaranja u provođenju državnih politika vezanih uz riječne bazene i korita, Studija provedenog razgraničenja između Botswane i Namibie na rijeci Chobe, Uloga bilateralnih i multilateralnih komisija u razgraničenju na rijekama, Studija o radovima na razgraničenju na rijekama između Belizea i Meksika te Guatemale i Meksika.

Predavanja koja su održana na radionici, sustavno, znanstveno i praktično obuhvatila su cjelovitu problematiku oko određivanja granice na rijekama. Prvenstveno se to odnosi na političku volju i zakonodavne okvire koji daju mandat i legitimitet, preko hidroloških studija, hidrografskih mjerenja, geodetskih mjerenja te potom postupaka delimitacije na kartografskim podlogama i same demarkacije na terenu. Na radionici je sudjelovalo 26 predstavnika iz 14 zemalja te predstavnici Ujedinjenih Naroda. Kako je za poslove razgraničenja u Republici Hrvatskoj nadležna Državna geodetska uprava, u radu radionice sudjelovali su pomoćnik ravnatelja Marinko Bosiljevac i načelnik Odjela državne granice Franjo Varga.

Stечena znanja i iskustva na ovoj radionici svakako će doprinijeti u daljnjem radu na usuglašavanju i određivanju državnih granica između Republike Hrvatske i susjednih zemalja. Kada se nakon završene radionice pokušaju sumirati dojmovi, nameće se spoznaja da su u konačnici dva čimbenika ključna: politička volja i kvalitetna stručna podrška.

Franjo Varga

IN MEMORIAM MARKO CIGIĆ, dipl. ing. (1949. – 2008.)

Nakon duge i teške bolesti 6. listopada 2008. godine u 60. godini života preminuo je Marko Cigić, viši geodetski inspektor u Državnoj geodetskoj upravi. Svojom neiscrpnom energijom i predanim radom dao je veliki obol geodetskoj struci, a napose katastrima na području cijele Hrvatske. Kao čovjek velikog iskustva i širokih pogleda zadnjih sedam godina ustrajno je radio na prenošenju svojih znanja kao viši geodetski inspektor. Zadnjih godina, iako već napadnut opakom bolešću, zračio je optimizmom i upornošću te je nastavio predano raditi, putovati, obilaziti sve krajeve Hrvatske od krajnjeg istoka do krajnjeg juga i prenositi svoja znanja i iskustva.

Rođen je 13. ožujka 1949. godine u Požezi, gdje je završio osnovnu školu i Gimnaziju. Maturirao je na Požeškoj gimnaziji, te upisao studij geodezije na Geodetskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, te 1974. godine uspješno diplomira na istom.

Na svom profesionalnom putu Marko je skupio dragocjena stručna i životna iskustva radeći na različitim poslovima, u različitim gradovima i firmama. Između ostalih kao mlad inženjer započeo je svoj profesionalni put u Agrokombinatu "Jasinje" u Slavonskom Brodu, te se zatim zapošljava u Hidroelektri u Zagrebu gdje na terenskim poslovima radi u različitim dijelovima Hrvatske.

Godine 1976. vraća se u rodnu Požegu gdje započinje njegov rad u katastru. U katastru po dolasku prolazi sva radna mjesta, a svojim radom i zalaganjem dolazi na funkciju pročelnika katastra i na toj funkciji proveo je ukupno petnaest godina.

Kao vrsni stručnjak za katastar već 1984. godine među prvima u Hrvatskoj, samoinicijativno organizira unošenje podataka katastra u digitalni oblik. Koliko je to bio pionirski pot-hvat, napredan, a također i zahtjevan postaje jasno ako se zna da je u Požezi, u to vrijeme, postojalo samo jedno računalo u tadašnjoj "Požeškoj banci" gdje su djelatnici katastra poslije radnog vremena unosili podatke knjižnog dijela katastarskog operata.

Bilo je to prije 25 godina. Već tada je Marko Cigić imao viziju u kom smjeru će se razvijati katastri i čemu treba težiti. Isticao se kao vrstan stručnjak za katastar i napredan informatičar. Izlaskom prvih osobnih računala uviđa velike mogućnosti u tome da katastar ima vlastito računalo na kome će samostalno voditi katastarski operat. Neposredno po dobivanju prvog računala započinje inicijativu za izradu programa za vođenje katastra. Program se dovršava, te njegovom zaslugom katastarski ured u Požezi ulazi u novu eru što se vođenja katastra tiče. Program za vođenje katastra, poznat i kao "Cigićev program", bazirao se na njegovom velikom iskustvu koje je stekao radeći na različitim poslovima u katastru, te na njegovoj sposobnosti da svoju viziju provede u djelo. Program je danas bio jednostavan, lagan za korištenje i neuporedivo jeftiniji od drugih sličnih rješenja, a Marko ga je konstantno doradivao i održavao. U nekoliko godina od pojavljivanja programa za unos podataka i vođenje katastra koristila ga je gotovo jedna trećina katastarsa u Republici Hrvatskoj.

Deset godina kasnije, također na Markovu inicijativu, eksperimentalno, katastar počinje s prevođenjem katastarskih planova u digitalni oblik. Koliko je Marko bio inovativan i pionir u tim poslovima dokazuje podatak da većina katastarsa u Hrvatskoj tek sada radi na poslovima digitalizacije katastarskih planova.

Pored svih ovih impresivnih referenci i poslova na kojima je radio, odnosno poslova koji su potekli njegovom inicijativom i zalaganjem, Marko kao dugogodišnji pročelnik katastra nastavlja rad svojih prethodnika organizirajući i provodeći brojne komasacije zemljišta i kata-

starske izmjere na području požeškog katastra. Rezultat takvog rada je da Požega danas ima jednu od najkvalitetnijih katastarskih i zemljišno knjižnih evidencija u Republici Hrvatskoj. Jedan od njegovih velikih projekata svakako je i izrada Hrvatske državne karte za područje općine Požega.

Godine 2000., kada katastri postaju dio Državne geodetske uprave, Marko odlazi u Zagreb na mjesto zamjenika ravnatelja, gdje ostaje godinu dana. Nakon toga prelazi na mjesto višeg geodetskog inspektora Državne geodetske uprave sa sjedištem u Požegi. Na žalost, na tom radnom mjestu opaka bolest ga je zaustavila.

Pored svog posla, zajedno sa svojom suprugom Marijom izgradio je uzornu obitelj. Svojim trima kćerima; Klari, Jeleni i Evi uvijek je bio poticaj, uzor i oslonac. Roditeljski uzor i odgovornost odrazili su se i na izboru zanimanja starijih kćeri: jedna je diplomirana pravnica, a druga diplomirana inženjerka geodezije. Najmlađu kćer je uvijek poticao da produbi svoj interes za glazbu, te je tako i upisala glazbenu i opću gimnaziju. Radovao se svakom njenom uspjehu i svakom koncertu.

Dragi naš Marko, pamtit ćemo te kao kolegu koji je uvijek isticao važnost naše struke i prema tome usmjeravao svoj rad. Pamtit ćemo te kao čovjeka koji je sa svojim novim zamislima uvijek bio ispred drugih. Pamtit ćemo te kao čovjeka koji je na osebujan način, svojom duhovitošću, britkim humorom, čak i u teškim trenucima svoje bolesti, znao oraspoložiti druge. Vjerujemo, nije bilo lako nositi se s opakom i neizlječivom bolešću. No, ti nisi pokleknuo pred njom. Prkosio si, inatio se i borio se s njom do zadnjeg trenutka. Upravo takav ostat ćeš u našim sjećanjima. Tvoja djela i rezultati tvoga stručnog i profesionalnog rada dali su pečat jednog vremena i ostat će zauvijek zabilježena u nasljeđu naše struke.

Svi mi koji smo te poznavali, dragi naš Marko, zadržat ćemo te u sjećanju kao vrsnog stručnjaka i divnog kolegu.

Josip Mikšik i Hori Martinić

ISPOSTAVA JASTREBARSKO U NOVOM POSLOVNOM PROSTORU

Područni ured za katastar Zagreb, Ispostava Jastrebarsko od svog je osnutka bio smješten u poslovnim prostorijama zgrade Grada Jastrebarsko. Nakon 60 godina, 12. studenog 2008. godine djelatnici Ispostave Jastrebarsko uselili su u nove prostorije.

Slika 1 i slika 2. Stari uvjeti rada Ispostave Jastrebarsko.

Katastarska uprava Jastrebarsko oformljena je davne 1946. godine kada je prvi voditelj bio Rešad Linić. Od 1952.–1955. godine voditelj je bio Juraj Božičević, zatim od 1955.–1976. Franjo Peter, a od 1976.–1982. Mijo Zidarić. Za vrijeme mandata kolege Kazimira Masneca, od 1982.–2000., tadašnja općinska uprava za katastar Jastrebarsko postala je ispostava Županijskog ureda za katastar. U razdoblju od 2000.–2004. oformio se PUK Zagreb u čijem je sastavu i današnja Ispostava Jastrebarsko, a voditelj je bio Davorin Marinović. Kolega Franjo Pintar vodio je Ispostavu od 2004.–2006. čijim odlaskom u mirovinu 2007. voditelj postaje Ivan Paar koji je i danas na funkciji voditelja Ispostave.

Ispostava Jastrebarsko od osnutka do danas bila je smještena u zgradi Grada Jastrebarsko koja i nije bila adekvatna za urede i čuvanje tako važne građe s kojom raspolaže ured za katastar. Nakon procjene građevinskih stručnjaka da bi adaptacija starog prostora bila izuzetno skupa investicija (procijenjeno na 100.000,00 eura), krenulo se u traženje novog prostora za našu Ispostavu.

Tako je 2005. godine u sklopu tržnog centra Jastrebarsko kupljen novi poslovni prostor površine od 322 m², u kojem su tijekom 2007. i 2008. godine dovršeni svi veći građevinski radovi. Cjelokupna investicija uređenja novog prostora Ispostave Jastrebarsko zaokružena je na 2.000.000,00 kuna, dok je, podsjetimo se, uređenje i adaptacija starog prostora bila procijenjena na skoro 100.000,00 eura. Ispostava Jastrebarsko prva je Ispostava u PUK-u Zagreb koja se može pohvaliti novim prostorom koji je u potpunom vlasništvu naše uprave.

Slika 4. Ravnatelj DGU, prof. dr. sc. Željko Bačić daruje slike za novu Ispostavu voditelju gosp. Ivanu Paaru.

Obzirom na veliki trudi i zalaganje svih naših djelatnika, nadamo se da će DGU ovim otvaranjem našeg novog prostora napraviti iskorak u budućnost i da će se svi katastri kojima je potrebna hitna adaptacija i uređenje moći pohvaliti modernim uređima na zadovoljstvo svih djelatnika, ali i stranaka.

Slika 3. Djelatnice Ispostave Jastrebarsko: gđa. Blaženka Mutavčić i gđa. Ljiljana Savić u novim prostorijama.